

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Prasības iesniegšana Tiesā](#) > [Kur Un Kā](#) > [Kā iesniegt lietu Tiesā](#) > [Bulgaria](#)

Kā iesniegt lietu tiesā

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Bulgārija

1 Vai man noteikti ir jāvēršas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?

Došanās uz tiesu ir viena no vairākām pieejamām alternatīvām strīdu izšķiršanai.

Pirms došanās uz tiesu puses var vispirms mēģināt atrisināt strīdu ārpus tiesas.

Ja puses nespēj vienoties, tās var izmantot mediāciju. Mediācija ir brīvprātīga un konfidenciāla ārpustiesas strīdu izšķiršanas procedūra, kurā trešā persona — mediators — palīdz pusēm panākt vienošanos. Dalība šajā procedūrā ir brīvprātīga, un puses var no tās izstāties jebkurā laikā.

Mediators rīkojas objektīvi un neuzspiež strīda risinājumu. Mediācijas procedūrā visus jautājumus risina pēc pušu savstarpējas vienošanās.

Ar strīdu saistītās sarunas ir konfidenciālas. Mediācijā iesaistītie dalībnieki nedrīkst izpaust nekādus apstākļus, faktus un dokumentus, par kuriem viņi uzzina procedūras gaitā.

To mediatoru saraksts, pie kuriem puses var vērsties, ja tās vēlas izmantot mediāciju strīda izšķiršanai ārpus tiesas, ir pieejams Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē. Daudzas tiesas ir izveidojušas strīdu izšķiršanas un mediācijas centrus, kas sadarbojas ar sarakstā iekļautajiem mediatoriem.

Arī šķīrējtiesas procedūra ir pieejama kā alternatīvs ārpustiesas tiesiskās aizsardzības līdzeklis. To var izmantot strīdos par īpašumu, izņemot strīdus, kas attiecas uz lietu tiesībām vai nekustamā īpašuma piederību, alimentiem un bērnu uzturēšanu vai darba tiesībām. Šķīrējtiesas pakalpojumus var sniegt pastāvīga struktūra. Alternatīvi, lai atrisinātu konkrētu strīdu, var ierosināt speciālu procedūru (*ad hoc* šķīrējtiesas procedūra). Izskatīšana šķīrējtiesā notiek tad, ja strīda puses ir noslēgušas šķīrējtiesas līgumu. Pušu piekrišanu izskatīt šķīrējtiesā visus vai dažus strīdus, kas var rasties vai ir radušies starp tām saistībā ar konkrētām līgumiskām vai ārpuslīgumiskām attiecībām, izklāsta šķīrējtiesas līgumā. Tas var būt šķīrējtiesas klauzula citā līgumā vai atsevišķs līgums. Šķīrējtiesas līgums jā sagatavo rakstveidā. To uzskata par sagatavotu rakstveidā, ja tas ir noformēts kā pušu parakstīts dokuments vai vēstuļu, teleksa ziņojumu, telegrammu apmaiņas veidā vai izmantojot citus komunikācijas līdzekļus.

Šķīrējtiesas līgumu uzskata par noslēgtu arī tad, ja atbildētājs rakstveidā vai ar pieprasījumu, kas ierakstīts šķīrējtiesas sēdes protokolā, ir piekritis strīda izskatīšanai šķīrējtiesā vai ja atbildētājs piedalās šķīrējtiesas procedūrā, iesniedzot iebildi, pierādījumus, pretpasību, vai ierodas uz šķīrējtiesas sēdi, neapstrīdot šķīrējtiesas jurisdikciju.

Šķīrējtiesas līgumā puses norāda šķīrējtiesas iestādi, kurai tās vēlas nodot strīdu izšķiršanai, vai konkrētu šķīrējtiesnesi, ko tās vēlas iecelt, un šķīrējtiesas noteikumus, atbilstīgi kuriem tās vēlas panākt strīda izšķiršanu. Šķīrējtiesas procedūru parasti reglamentē Šķīrējtiesas Reglaments.

Plašāku informāciju sk. arī sadaļā "[Tiesu jurisdikcija](#)".

2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?

Termini prasību celšanai ir atšķirīgi un ir atkarīgi no konkrētās lietas. Var būt dažādi noilguma periodi (izbeidzas pašas materiālās tiesības) vai tiesību noilguma periodi (izbeidzas tikai tiesības celt prasību tiesā). Plašāku informāciju sk. sadaļā "[Procesuālie termiņi](#)".

Lai nenokavētu termiņu prasības celšanai, ieteicams katrā gadījumā konsultēties ar advokātu.

3 Vai man jāvēršas šīs dalībvalsts tiesā?

Sk. "[Tiesu jurisdikcija](#)".

4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvēršas, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?

Saskaņā ar vispārējo noteikumu prasību ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā ir atbildētāja pastāvīgās dzīvesvietas adrese vai juridiskā adrese.

Tomēr ir īpaši noteikumi attiecībā uz konkrētu veidu prasījumiem atkarībā no puses situācijas vai strīda priekšmeta. Sīkāk sk. turpmāk.

Prasības pret nepilngadīgajiem vai personām bez tiesībspējas un rīcībspējas ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā ir puses likumīgā pārstāvja dzīvesvieta.

Prasības pret personām, kuru adrese nav zināma, ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā ir personas advokāta vai likumīgā pārstāvja dzīvesvieta, vai, ja personai nav advokāta vai likumīgā pārstāvja, tiesā, kuras jurisdikcijā ir prasītāja dzīvesvieta.

Prasības pret juridiskām personām ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā ir juridiskās personas juridiskā adrese. Prasības saistībā ar strīdiem, kas izriet no tiešām attiecībām ar šādu iestāžu vai personu nodaļām vai filiālēm, alternatīvi var celt tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas nodaļa vai filiāle.

Prasības pret valsti un valsts iestādēm, tostarp to departamentiem un filiālēm, ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā ir radušās tiesiskās attiecības, no kurām izriet strīds, izņemot prasības, kas jāceļ tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas nekustamais īpašums vai tiek pārvaldīts testaments. Ja juridiskās attiecības ir radušās citā valstī, prasību ceļ kompetentajā tiesā Sofijā.

Ja prasība attiecas uz lietu tiesībām saistībā ar īpašumu, kopīpašuma sadali vai nekustamā īpašuma robežu noteikšanu vai tā īpašumtiesību atkārtotu noteikšanu, prasību ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas īpašums. Arī prasības saistībā ar aktiem, ar kuriem nosaka vai nodod lietu tiesības uz nekustamo īpašumu, un saistībā ar aktu anulēšanu, spēkā neesību un atzīšanu par spēkā neesošiem attiecībā uz lietu tiesībām uz nekustamo īpašumu ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas īpašums.

Prasības saistībā ar mantojumu, testamentu sagatavošanu vai daļēju atsaukšanu, mantojuma dalīšanu vai brīvprātīgas īpašuma sadales atcelšanu ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā testaments tiek pārvaldīts. Ja testators ir Bulgārijas valstspiederīgais, bet testaments tiek pārvaldīts citā valstī, 1. punktā minētās prasības var celt tiesā, kuras jurisdikcijā ir bijusi viņa pēdējās dzīvesvietas adrese Bulgārijā, vai tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas īpašums.

Prasības saistībā ar naudas prasījumiem, kas izriet no līgumiem, var celt arī tiesā, kuras jurisdikcijā ir parādnieka pašreizējā adrese.

Prasības saistībā ar alimentiem un bērnu uzturēšanu var celt arī tiesā, kuras jurisdikcijā ir prasītāja pastāvīgās dzīvesvietas adrese.

Prasības, ko ierosina patērētāji un pret patērētājiem, ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā ir patērētāja pašreizējā adrese, vai, ja viņam nav pašreizējas adreses, tiesā, kuras jurisdikcijā ir viņa pastāvīgās dzīvesvietas adrese.

Darba ņēmēji var arī celt prasību pret savu darba devēju tiesā, kuras jurisdikcijā ir viņu parastā darba vieta.

Ja jums ir nepamatoti nodarīti zaudējumi, jūs varat celt prasību tiesā, kuras jurisdikcijā radušies zaudējumi.

Puse, kurai radīti zaudējumi, var celt prasību par kompensāciju saskaņā ar [Apdrošināšanas kodeksu](#) (*Kodeks za zastrahovaneto*) pret apdrošinātāju, Garantiju fondu un Bulgārijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas valsts biroju tiesā, kuras jurisdikcijā bija prasītāja pastāvīgā adrese, juridiskā adrese vai apdrošināšanas vieta laikā, kad notika apdrošinātais notikums. Prasību pret atbildētājiem no dažādiem tiesas rajoniem vai attiecībā uz īpašumu, kas atrodas citos tiesas rajonos, ceļ tiesā, kuras jurisdikcijā ir viens no šādiem rajoniem, pēc prasītāja izvēles.

Puses nevar mainīt jurisdikciju, kas noteikta ar likumu. Tomēr puses īpašuma strīdā var atkāpties no teritoriālās jurisdikcijas noteikumiem, parakstot vienošanos par jurisdikcijas nodošanu konkrētai tiesai. Šis noteikums neattiecas uz tiesām, kuru jurisdikcijā ir [teritorija](#), kur atrodas nekustamais īpašums.

Līgumi, kuros ietverta jurisdikcijas izvēles klauzulas attiecībā uz strīdiem, kas saistīti ar patērētāju tiesību aizsardzību vai kas izriet no darba tiesībām, ir spēkā tikai tad, ja tie ir parakstīti pēc strīda rašanās.

5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvērsos, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?

Vispārējie noteikumi prasības celšanai atkarībā no lietas būtības un prasījuma vērtības ir izklāstīti turpmāk.

Rajona tiesai ir jurisdikcija iztiesāt visas civillietas, izņemot tās, attiecībā uz kurām jurisdikcija ir provinces tiesām. Provinces tiesai kā pirmās instances tiesai ir jurisdikcija attiecībā uz:

1. prasībām noteikt vai apstrīdēt izcelšanos, izbeigt adopciju, pasludināt personas tiesu nespēju vai atcelt šādu nespēju;
2. prasībām par īpašumtiesībām un citām lietu tiesībām attiecībā uz īpašumu, kura vērtība pārsniedz 50 000 BGN;
3. prasībām, kas saistītas ar civillietām un komercietām ar vērtību lielāku par 25 000 BGN, izņemot prasījumus saistībā ar alimentiem un bērnu uzturēšanu, prasījumus saistībā ar darba tiesībām un prasījumus par nelikumīgu izdevumu atgūšanu;
4. prasībām dzēst ierakstus reģistros un atzīt par spēkā neesošiem publiskā ieraksta izdarīšanas apstākļus attiecībā uz šādiem ierakstiem, ja to paredz tiesību akti;
5. prasījumiem neatkarīgi no to vērtības, kas apvienoti vienā pieteikumā, kurš ir provinces tiesas jurisdikcijā, ja tie izskatāmi vienā tiesvedībā;
6. prasībām, kuras jāiztiesā provinces tiesai saskaņā ar citiem tiesību aktiem.

6 Vai es pats(-i) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?

Prasītājs var izvēlēties celt prasību personīgi vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību. Pušu pilnvarotie pārstāvji var būt:

1. advokāti;
2. attiecīgās puses vecāki, bērni vai laulātais;
3. juridiskie padomnieki vai citi attiecīgās iestādes, uzņēmuma, juridiskās personas vai vienīgā īpašnieka darbinieki ar jurista kvalifikāciju;
4. provinču gubernatori, kurus pilnvarojis finanšu ministrs vai reģionālās attīstības un valsts pasūtījumu ministrs, ja pārstāvētā puse ir valsts; un
5. citas personas, kuras noteiktas tiesību aktos.

Pārstāvja pilnvara ir jāpievieno pieteikumam.

7 Tieši pie kā man jāvērsos, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie

tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?

Pieteikumus parasti iesniedz tiesas kancelejā un pieņem tiesas darba laikā tiesas sekretārs. Pieteikumus var arī nosūtīt pa pastu, tos adresējot attiecīgajai tiesai.

8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?

Pieteikumiem jābūt sagatavotiem bulgāru valodā un iesniegtiem tiesai rakstveidā. Pieteikumus var nosūtīt pa pastu, bet ne pa faksu vai e-pastu. Civilprocesa kodekss (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) nosaka, ka visiem dokumentiem, ko puses iesniedz svešvalodā, jāpievieno to tulkojums bulgāru valodā, ko apliecinājušas puses.

9 Lai celtu prasību, ir jāaizpilda kādas īpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi īpaši elementi, kas ir ietverami iesniedzamajos dokumentos?

Pieteikumi būtu jāiesniedz rakstveidā. Nav īpašu veidlapu, kas izmantojamas šim nolūkam, izņemot pieteikuma paraugu maksājuma rīkojumam un citiem dokumentiem, ko apstiprinājis tieslietu ministrs saistībā ar maksājuma rīkojuma procedūru atbilstoši Civilprocesa kodeksam. Civilprocesa kodeksā ir noteiktas vairākas minimālās prasības pieteikumiem, nenosakot īpašu formu. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksu pieteikumā jāietver: norāde uz tiesu; prasītāja un atbildētāja un, ja piemērojams, viņu likumīgo pārstāvju vai pārstāvju vārdi un uzvārdi vai nosaukumi un adreses, prasītāja personas identifikācijas numurs, kā arī faksa numurs un telekss, ja tāds ir; prasījuma vērtība, ja to var noteikt; pieteikuma pamatā esošo apstākļu izklāsts, prasības priekšmets, kā arī pieteikumu iesniegušās personas paraksts. Prasītājam pieteikumā jānorāda, kādus pierādījumus tas iesniedz un kādus faktus tas ir iecerējis apliecināt ar pierādījumiem, kā arī jāiekļauj visi tā rīcībā esošie rakstiskie pierādījumi.

Pieteikums jāparaksta prasītājam vai prasītāja pārstāvim. Ja prasību ceļ pārstāvis, rīkojoties prasītāja vārdā, pieteikumam jāpievieno pilnvara, kurā apliecināts, ka pārstāvis ir pilnvarots celt prasību. Ja prasītājs nezina, kā parakstīt pieteikumu, vai nevar to izdarīt, pieteikums jāparaksta pilnvarotai personai, norādot iemeslus, kāpēc to nav parakstījis prasītājs. Pieteikumu iesniedz tiesā eksemplāru skaitā, kas atbilst atbildētāju skaitam.

Pieteikumam jāpievieno šādi dokumenti: pilnvara, ja pieteikumu iesniedz pārstāvis; dokuments, kas apliecina tiesas nodevu un izdevumu samaksu, ja tādi ir; pieteikuma un tā pielikumu kopijas — pa vienam katram atbildētājam.

10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, – kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?

Par prasības celšanu ir jāsamaksā tiesas nodevas, kuru apmērs ir atkarīgs no prasījuma vērtības un tiesāšanās izdevumiem, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Ja prasījuma vērtību nevar noteikt, tiesas nodevu apmēru nosaka tiesa. Prasījuma vērtību norāda prasītājs. Tā ir lietas priekšmeta novērtējums naudas izteiksmē.

Atbildētājs vai tiesa pēc savas ierosmes var uzdot jautājumus par prasījuma vērtību ne vēlāk kā pirmajā tiesas sēdē. Ja norādītā summa ir nereālistiska, prasījuma vērtību nosaka tiesa.

Ir divu veidu tiesas nodevas — vienkāršas un proporcionālas. Vienkāršās nodevas nosaka, pamatojoties uz materiālajiem, tehniskajiem un administratīvajiem tiesāšanās izdevumiem. Proportcionālo nodevu pamatā ir procenti. Tiesas nodevu iekasē, kad tiek iesniegts pieteikums par aizsardzības vai tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un par tāda dokumenta izsniegšanu, par kuru jāmaksā nodevas, atbilstoši Ministru padomes apstiprinātajam tarifam.

Tiesas nodevas parasti samaksā ar bankas pārskaitījumu uz tiesas kontu, kad tiek iesniegts pieteikums. Katrai pusei iepriekš jāsamaksā tiesai prasītā pakalpojuma izmaksas. Pēc abu pušu pieprasījuma vai pēc tiesas ierosmes visas izmaksas sedz abas puses vai viena no pusēm atkarībā no apstākļiem. Sedzamās izmaksas

nosaka tiesa.

Tiesas nodevas un izdevumi nav jāmaksā: prasītājiem, kuri ir kooperatīvu darba ņēmēji, darbinieki un locekļi un kuru pieteikumi izriet no darba attiecībām; prasījumos saistībā ar alimentiem un bērnu uzturēšanu; prokurora celtās prasībās; prasītājiem prasībās par nepamatoti nodarītiem zaudējumiem, kas izriet no nozieguma, saistībā ar notiesājošu spriedumu, kam ir *res judicata* spēks, un tiesas ieceltiem īpašiem tādas puses pārstāvjiem, kuras adrese nav zināma.

Tiesas nodevas un izdevumi nav jāmaksā fiziskām personām, kuras tiesa atzinusi par tādām, kam nav pietiekamu līdzekļu. Ja tiek iesniegts pieprasījums piešķirt atbrīvojumu, tiesa ņem vērā personas un viņas ģimenes locekļu ienākumus, apliecinātus aktīvus, civilstāvokli, veselību, nodarbinātību, vecumu un citus apstākļus. Šādos gadījumos tiesāšanās izdevumus sedz no summām, kas iezīmētas tiesas budžetā. Ja parādnieks iesniedz pieteikumu par bankrota procedūras sākšanu, tiesas nodevas neiekasē. Tās atskaita no maksātnešpējīgā parādnieka mantas, kad īpašums ir sadalīts saskaņā ar Komerclikumu (*Targovski zakon*).

Ja prasība tiek pilnībā vai daļēji apmierināta, tiesa liek atbildētājam samaksāt prasītājam procedūras izmaksu daļu, kas ir proporcionāla pieteikuma daļai, kuru tiesa apmierinājusi (tiesas nodevas, advokāta honorārs, izdevumi saistībā ar ierašanos tiesā un pierādījumu vākšanu). Ja prasītājam piešķirta bezmaksas juridiskā palīdzība, atbildētājam liek atlīdzināt izdevumus proporcionāli apmierinātajai pieteikuma daļai. Ja lieta tiek pārtraukta, atbildētājs ir tiesīgs saņemt atlīdzību par izmaksām; ja tiesa noraida pieteikumu, atbildētājs ir tiesīgs pieprasīt kompensāciju par izdevumiem proporcionāli noraidītajai pieteikuma daļai.

Par advokāta honorāru vienojas klients un advokāts, un parasti to samaksā, parakstot juridiskās aizstāvības līgumu vai atbilstoši samaksas nosacījumiem. Advokāta iesaistīšana prasības celšanai un tiesvedības laikā nav obligāta.

11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?

Jebkura fiziska persona var lūgt juridisko palīdzību, ja viņa atbilst attiecīgajiem tiesiskajiem nosacījumiem. Juridiskā palīdzība ietver bezmaksas juridiskā konsultanta nodrošināšanu.

Pieteikumu juridiskās palīdzības saņemšanai iesniedz rakstveidā tiesā, kas izskata lietu. Rīkojumā, ar kuru apmierina pieteikumu, tiesai jānorāda piešķiramās juridiskās palīdzības veids un apmērs. Rīkojums par juridiskās palīdzības piešķiršanu stājas spēkā dienā, kad tiek iesniegts pieteikums, ja vien tiesa nenolemj citādi. Rīkojumu izdod slēgtā tiesas sēdē, ja vien tiesas sastāvs neuzskata par nepieciešamu uzklautīt pusi, lai noskaidrotu visus apstākļus. Rīkojumu, ar kuru atsaka juridisko palīdzību, var pārsūdzēt, iesniedzot privātu apelāciju. Apelācijas tiesas izdots rīkojums ir galīgs.

Civillietās un administratīvās lietās juridisko palīdzību piešķir, ja, pamatojoties uz attiecīgo kompetento iestāžu iesniegtajiem pierādījumiem, tiesa vai Valsts Juridiskās palīdzības biroja vadītājs secina, ka pusei nav līdzekļu, lai samaksātu advokāta honorāru. Lai to secinātu, tiesa ņem vērā šādus apstākļus:

1. puses vai tās ģimenes locekļu ienākumi;
2. puses manta un aktīvi, kas apliecināti ar deklarāciju;
3. puses civilstāvoklis;
4. puses veselības stāvoklis;
5. vai puse ir nodarbināta;
6. puses vecums;
7. citi apstākļi.

Juridisko palīdzību nesniedz šādos gadījumos:

1. ja juridiskās palīdzības sniegšana nav pamatota, ņemot vērā ieguvumu, ko tā sniegtu personai, kura piesakās juridiskās palīdzības saņemšanai;
2. ja prasība ir acīmredzami nepamatota vai nepieņemama;
3. gadījumos, kas saistīti ar komercstrīdiem un nodokļu strīdiem atbilstoši [Nodokļu un apdrošināšanas procedūras kodeksam](#) (*Danachno-osiguriteln protsesualen kodeks*), ja vien puse, kas piesakās juridiskās palīdzības saņemšanai, nav fiziska persona un nav tiesīga saņemt juridisko palīdzību.

Juridisko palīdzību pārtrauc:

1. ja mainās apstākļi, uz kuru pamata juridiskā palīdzība piešķirta;
2. fiziskās personas, kurai tā piešķirta, nāves gadījumā.

Tiesa *ex officio* vai pēc puses vai tiesas iecelta advokāta pieprasījuma liek pilnīgi vai daļēji izbeigt piešķirto palīdzību no brīža, kad mainās apstākļi, uz kuru pamata juridiskā palīdzība piešķirta.

Tiesa *ex officio* vai pēc puses vai tiesas iecelta advokāta pieprasījuma liek pilnīgi vai daļēji atcelt juridisko palīdzību, ja tiek konstatēts, ka apstākļi, uz kuru pamata juridiskā palīdzība piešķirta, daļēji vai pilnīgi nepastāv.

Juridiskās palīdzības atcelšanas gadījumā pusei ir jāsamaksā vai jāatmaksā summas, no kurām tā tika nepamatoti atbrīvota, kopā ar nodevu tiesas ieceltajam advokātam, kurš pārstāv pusi tiesvedībā.

Tiesas ieceltais advokāts turpina pildīt savus pienākumus līdz brīdim, kad stājas spēkā rīkojums par juridiskās palīdzības izbeigšanu vai atcelšanu, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu pusi no nelabvēlīgām tiesiskajām sekām. Termins apelācijas iesniegšanai tiek apturēts no dienas, kad tiesa pieņem nolēmumu par juridiskās palīdzības izbeigšanu vai atcelšanu, līdz dienai, kad nolēmums stājas spēkā. Kad šis laikposms ir pagājis, termins apelācijas iesniegšanai atsākas.

12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?

Pieteikumus un citu korespondenci, kas saņemta pa pastu, un dokumentus, ko nogādā personīgi tiesas darba laikā, tiesa reģistrē ienākošās korespondences žurnālā saņemšanas dienā. Prasību oficiāli uzskata par celtu dienā, kad tiesa saņem pieteikumu. Ja pieteikumu nosūta pa pastu vai to saņem nepareizā tiesā, to uzskata par saņemtu dienā, kad tas nosūtīts pa pastu, vai dienā, kad to saņēmusi nepareizā tiesā. Tiesa pārbauda pieteikuma pareizību. Ja pieteikums ir kļūdainš vai tam nav pievienoti visi vajadzīgie dokumenti, prasītājam liek novērst neatbilstības nedēļas laikā, un viņu informē, vai viņš ir tiesīgs saņemt juridisko palīdzību. Ja prasītāja adrese nav norādīta un tiesai nav zināma, par to informē, izliekot paziņojumu noteiktā vietā tiesā uz vienu nedēļu. Ja prasītājs nenovērš neatbilstības noteiktajā termiņā, pieteikumu un tā pielikumus nodod atpakaļ. Ja prasītāja adrese nav zināma, pieteikumu glabā tiesas kancelejā, lai tas būtu pieejams prasītājam. Tāpat rīkojas arī gadījumā, kad tiesvedības gaitā tiek konstatētas pieteikuma neatbilstības. Prasību uzskata par celtu dienā, kad tiek saņemts grozītais pieteikums.

Ja, pārbaudot pieteikumu, tiesa to atzīst par nepieņemamu, tā nodod to atpakaļ.

Pieteikuma atpakaļnodošana prasītājam neliedz atkārtoti iesniegt tiesā pieteikumu, tomēr šādos gadījumos prasību uzskata par celtu dienā, kad notiek atkārtota pieteikuma iesniegšana.

Tiesu iestādes nesūta īpašu dokumentu, kurā apstiprina, ka lieta ir pienācīgi iesniegta, bet tiek veiktas konkrētas procedūras, lai to apstiprinātu. Atbildētājam pieprasa sniegt rakstisku atbildi noteiktā termiņā un norāda, kāda informācija ir jāiekļauj atbildē. Atbildētāju arī informē par sekām, kas iestāsies, ja atbildētājs nesniegs atbildi vai neīstenos savas tiesības, un par iespēju izmantot juridisko palīdzību, ja atbildētājs ir tiesīgs to saņemt. Atbildētāja rakstiskajā atbildē jānorāda: tiesa un lietas numurs; atbildētāja un, ja piemērojams, tā likumīgā pārstāvja vai pārstāvja vārds un uzvārds vai nosaukums un adrese; atbildētāja nostāja attiecībā uz pieteikuma pieņemamību un būtību; atbildētāja nostāja attiecībā uz apstākļiem, ar kuriem pieteikums ir pamatots; argumenti pret pieteikumu un apstākļi, ar kuriem tie pamatoti; tās personas paraksts, kura iesniegusi atbildi. Atbildē uz pieteikumu atbildētājam jānorāda, kādus pierādījumus tas iesniedz un kādus faktus tas ir iecerējis apliecināt ar pierādījumiem, kā arī jāiekļauj visi tā rīcībā esošie rakstiskie pierādījumi. Atbildei jāpievieno pilnvara, ja atbildi iesniedz pārstāvis, atbildes un tās pielikumu kopijas — pa vienam katram prasītājam. Ja atbildētājs neiesniedz rakstisku atbildi noteiktajā termiņā vai nedara zināmu savu nostāju, neceļ iebildumus, neapstrīd kopā ar pieteikumu iesniegta dokumenta patiesumu, neizmanto savas tiesības iesniegt pretpasību, izrietošu prasību vai neaicina tiesīgu trešo personu iestāties lietā viņa vārdā, viņš zaudē iespēju to darīt vēlākā datumā, izņemot, ja šādas bezdarbības iemesls ir īpaši neparedzēti apstākļi.

Pēc iesniegto pieteikumu pareizības un pieņemamības pārbaudes tiesa izlemj, kā turpināt lietu, un atbild uz pušu jautājumiem un iebildumiem par visiem pirmstiesas jautājumiem un pierādījumu pieņemamību. Tiesa var arī

noteikt, ka ir jāizmanto mediācija vai citi brīvprātīgas strīdu izšķiršanas līdzekļi.

Tiesa ieplāno lietas izskatīšanu atklātā tiesas sēdē, uz kuru tā uzaicina ierasties puses. Tiesas sekretārs nosūta tiesas pavēsti pusēm, kurām izsniedz tiesas lēmuma kopiju.

Komerclietās Civilprocesa kodekss paredz dokumentu savstarpēju apmaiņu starp pretējām pusēm. Kad atbilde ir saņemta, tiesa nosūta tās kopiju kopā ar pielikumiem prasītājam, kurš var iesniegt papildu pieteikumu divu nedēļu laikā. Papildu pieteikumā prasītājs var papildināt un precizēt sākotnējo pieteikumu. Pēc papildu pieteikuma saņemšanas tiesa nosūta tā kopiju kopā ar pielikumiem atbildētājam, kurš var sniegt atbildi divu nedēļu laikā. Papildu atbildē atbildētājam jāsniedz atbilde uz papildu pieteikumu.

Kad ir pārbaudīta apmainīto dokumentu pareizība un iesniegto pieteikumu pieņemamība, tostarp prasības summas un citi pušu pieprasījumi un iebildumi, tiesa izlemj par visiem pirmstiesas jautājumiem un pierādījumu atzīšanu. Tiesa nosaka datumu lietas izskatīšanai atklātā tiesas sēdē, uz kuru tā uzaicina puses, nosūtot prasītājam papildu atbildi, un paziņo savu lēmumu pusēm. Tā var noteikt, ka ir jāizmanto mediācija vai citi brīvprātīgas strīdu izšķiršanas līdzekļi. Kad, apmainoties ar dokumentiem, ir iesniegti visi pierādījumi, un kad ir panākta vienošanās, ka nav vajadzības pusēm apmeklēt tiesas sēdi, un ja puses tā vēlas, tiesa var rīkot tiesas sēdi aiz slēgtām durvīm, sniedzot pusēm iespēju iesniegt rakstiskus aizstāvības argumentus un atbildes.

Civilprocesa kodeksā ir ietverti īpaši noteikumi, kas reglamentē konkrētas procesuālās normas — saīsināto tiesvedību, tiesvedību laulības lietās, civilstāvokļa lietas, tiesu nespēju, īpašuma dalīšanu tiesā, īpašumtiesību aizsardzību un atjaunošanu, juridiskus aktus, kolektīvu tiesāšanos un lūgumrakstus par izpildrakstiem, nodrošinājuma tiesvedību, pieteikumus par aizsardzību, kā arī izpildes tiesvedību. Komerclikumā ir paredzēti īpaši noteikumi par maksātnespējas procesu un ar to saistītajiem pieteikumiem.

13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?

Kad ir ieplānota atklāta tiesas sēde slēgtā apspriedē, tiesa uzaicina puses uz tiesas sēdi. Ja lietas izskatīšana atklātā tiesas sēdē tiek atlikta, puses, kuras pienācīgā kārtībā uzaicinātas ierasties tiesā, nesaņem pavēsti par ierašanos uz nākamo tiesas sēdi, ja tās datums ir paziņots pusēm atklātās tiesas sēdes laikā. Tiesas pavēsti izdod ne vēlāk kā nedēļu pirms tiesas sēdes. Šo noteikumu nepiemēro izpildes procesā. Tiesas pavēstē norāda tiesu, kas to izdevusi, uzaicinātās personas vārdu un uzvārdu vai nosaukumu un adresi, to, kādā lietā un kādā statusā puse tiek izsaukta uz tiesu, tiesas sēdes vietu un laiku, kā arī juridiskās sekas neierašanās gadījumā.

Tiesa iesniedz pusēm visu to lēmumu kopijas, kurus var atsevišķi pārsūdzēt.

Puses saņem paziņojumu par termiņiem, ko tiesa noteikusi procesa izpildei, bet ne par termiņiem, kas noteikti tiesību aktos, izņemot termiņus tiesas lēmuma pārsūdzēšanai. Tiesai ir pienākums ikvienā savā lēmumā norādīt iestādi, kurā var iesniegt pārsūdzību, un termiņu tās iesniegšanai.

Lapa atjaunināta: 23/09/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.